

Felsőszombatfalva, Ortodox kolostor

2015. február 04. 21:14

Az erdélyi ortodox egyház fellegvára

A Fogarasi-havasok lábánál fekvő Felsőszombatfalva határában található Erdély legnagyobb és legjelentősebb görögkeleti ortodox kolostora, mely szorosban egybefonódik Constantin Brâncoveanu havasalföldi fejedelem (1654-1714) nevével, ő alapította a káprázatos szépségű kolostort, a görögkeleti ortodox egyház kulturális védvárát. A ma is aktív vallási életet élő kolostor meglátogatása igazán egzotikus, felejthetetlen élményt ígér. A kolostor története

Constantin Brâncoveanu, Havasalföld uralkodója, 1696-ban alapította a kolostort a Déli-Kárpátok legmagasabb hegylánca, a Fogarasi-havasok tövében. A katolikus szerzetesrendeken kívüli vallási csoportokat ebben az időben kemény törvények sújtják, ennek ellenére Szombatfalván a kolostori élet zavartalanul folyt, **iskola, nyomda és ikonfestő műhely is működött benne**. Brâncoveanu lefejezését (1714) és a szerzetesrendek újabb feloszlatási rendeleteit követően azonban a balázsfalvi görög katolikus püspökség hathatós közbenjárására császári csapatok vonulnak ki a kolostorhoz, azt minden melléképületével együtt porig rombolják 1785-ben. Csak alapvető szerkezete és néhány helyen a belső falfestés marad épen. Csaknem 140 esztendő kellett ahhoz, hogy az eredeti minták alapján **megkezdődjön újjáépítése**. A 10 esztendőn (1926-1936) át tartó építkezés **Erdély legnagyobb ortodox kolostorának régi fényét állítja vissza. A kolostor látogatása**

A kolostort a **Brâncoveanu**-ról elnevezett jellegzetes, gazdag virágindás faragványokkal díszített építészeti stílusban építették újjá, mely a velencei reneszánsz és a bizánci építészet érdekes szintézise. XVIII. századi falfestményeit restaurálták, külső falait is kifestették. **Nyolcszögű tornya** belül henger alakú, előterének nyugati falán az alapítóról készült freskó látható. Híres **üvegikonfestő műhely** működik napjainkig is benne, **bibliotékája** számos régi vallási iratot és kódexet őriz, köztük **IX. századi perzsa kódexet** és az **1488-as Thuróczy-krónikát** is. Látogatható **múzeuma** csaknem 500 **ikonfestményt** (üveg, fa) tár a nagyközönség elé. A kolostor kapui éjjel-nappal nyitva állnak, múzeuma látogatási rend szerint működik.

A rendkívül impozáns, historizáló stílusú épületegyüttes vadonatúj, szinte steril benyomást kelt. A park, a virágágyások tökéletes állapotban vannak. A komplexum udvarán álló templomban a bejárat mellett I. Mihály, az utolsó román király képe is látható. A kolostor emeleti szintjén lévő templomban pedig érdekes festményt láthatunk az 1990-es években szentté avatott **Brâncoveanu** kivégzéséről.

Felsőszombatfalva a kolostoron kívül is tartogat látnivalókat az ortodoxiához kötődően az ide látogató számára. **A művelt havasalföldi vajda udvarháza** a XVII. század végén épült, ez a következő évszázadban szeszfőzdével, malommal és fűrészüzemmel bővült. Az alkotóházaként működő kastély jellegű épületet 2006 és 2010 között felújították. A falu keleti és nyugati részén műemlék **ortodox templomok** is állnak. A helyi lakosság jól használja ki a **falusi turizmus** adta lehetőségeket, az ide látogatók kényelméről panziók és szálloda is gondoskodik. **Gyakorlati tudnivalók****Cím:** Mănăstirea Brâncoveanu, Sâmbăta de Sus, Stăpăneasa Sâmbăta **Megközelítés**

A Nagyszeben Brassóval összekötő 1-es főútról Fogarastól 13 km-re nyugatra, Alsószombatfalvánál (Sâmbăta de Jos) ágazik le délre a Felsőszombatfalvára (Sâmbăta de Sus) vezető út. A falun túlmegegyünk, 8 km-re Stăpăneasa Sâmbăta telepnél találjuk a kolostort. Nagy ingyenes parkoló. **Nyitva tartás:** H-V 8.00-18.00, ikonmúzeum: máj-okt:H-Szo: 8.00-17.00, V: 14.00-16.00 **Belépő:** a kolostor, a templomok és a múzeum szabadon látogatható.

<http://www.manastireabrancoveanu.ro/>

Felső fotó: Hans-Peter.Fuchs, commons.wikimedia.org, CC BY-SA 3.0

<http://kirandulastippek.hu/news/article/felsoszombatfalva-ortodox-kolostor>